

Сёнтөрү ялавё

Муркаш район хаҗачё

1944 җулхи җу уйахён 5-мёшёнченпе тухать

53 (8819) №

✱

Юнкун, 2020 җулхи утă (июль) уйахён 15-мёшё

✱

Хакё ирёклё

Республикара

«Ѓўп-җап хакне» палартна

Чăваш Республикин конкурентлă политикапа тарифсен патшалăх службин ларăвёнче «Эко-центр» регион операторён услуги пирки сăмах пынă. Коллеги членёсем регион операторён тарифне 1 кубшăн 382,30 тенкё җирёплетсе хăварнă.

Ларура пёлтернё тăрăх, хулара пуранакансемшён ку услуга пёр җын пуҗне уйăхра 62,76 тенкёпе танлашё, ял җыннишён – 50,02 тенкёпе. Сёне хаксем официаллă йышăну хыҗҗан 10 кунран вăя кёреҗҗё.

Палартмалла, хула җынни ку услугашăн пёр-ремёш җур җултинчен 39 пус сахалрах тўлё. Ял җыннишён услуга хакё унччен палартна пек 9 тенкё те 90 пус мар, 2 тенкё те 46 пус чухлё ўрё.

Җапла җўп-җап турттарнашăн тўлев хакё унчченхи җулти декабрьте палартна пек 20 процент ўсмен.

Чăваш Республикин Пуслăхён
Администрацийён пресс-служби.

Наци проекчёсем

Кашмашра школ тăвёҗ

Иртнё эрнере Чăваш Республикин Пуслăхё җумёнчи Стратеги аталанăвёпе проект ёҗё-хёлён канашён ларăвё иртнё. Унта наци проекчёсене пурнăҗлама май паракан регион проекчёсене епле пурнăҗланине җўтсе явнă.

Чăваш Республикин Министрсен Кабинечён Председателён җумё – экономика аталанăвёпе пулрăх хутшăнăвёсен министрё Иван Моторин 2020 җулта регион проекчёсене пурнăҗлама пур җалкуҗран пурё 17 миллиард та 148 миллион тенкё уйăрассине каланă.

Наци проекчёсен шайёнче палартна меро-приятисемпе килёшўллён кăҗал тёрлё контракт килёшёвё тунă. Ытларахшё «Экология», «Жильё и городская среда», «Культура», «Безопасные и качественные автомобильные дороги», «Образование» тата «Цифровая экономика» проектсемпе.

Чăваш Республикин вёренў министрё Сергей Яковлев пёлтернё тăрăх, «Современная школа» регион проекчё шайёнче июль – август уйахёсенче Кашмашри 108 ача ырнăҗмалăх школ тăвассипе аукцион пёлтерёҗ. Министр ларура палартнипе пётёмёшле сумма 211 миллион тенкёпе танлашать.

Чăваш Республикин Пуслăхён
Администрацийён пресс-служби.

Суйлав

Документсем йышăнма тытăнна

Сентябрён 13-мёшёнче, пёрлехи сасалав кунёнче, Чăваш Республикин Пуслăхне суйлавнипе пёрлех, ырăнти влаҗ органёсен суйлавё те иртет. Ял җыннисен депутатсен район Пухăвён депутатчёсене тата депутатсен ял тăрăхёсенчи Пухăвёсен депутатчёсене те суйламалла пулать. Суйлавпа җыхăнна Ыйтусем пирки район администрацийён пуслăхён җумё – Муркаш территории суйлав комиссийён председателё Лилия ТАРАСОВА каласа пама кăмал турё:

– Малтанах кăҗалхи суйлав кампанийён уйрăмлахёсем җинче чаранса тăни ырăнлă пулё. Депутатсен район Пухăвён депутатчёсен җучё малашне пёчёкрех пулать. Хальхи вăхăтра депутат мандатне тивёҗнисем 25 җын пулсан, малашне саккунпа килёшўллён район шайёнчи депутатсене 19 округпа 19 җынна суйлама тивет.

Җаван пекех депутатсен ял тăрăхёсенчи Пухăвёсен депутатчёсен йышё те чакмалла. Хальхи вăхăтра вёсем 16 ял тăрăхёнче 181 депутат пулсан, малашне 168 пулёҗ. 168 суй-

лав округёнчен пёршер депутат суйлăпăр.

Паянхи куна илес пулсан, суйлав кампанийё пуҗланчё ёнтё. Территори суйлав комиссийё пулас депутатсенчен документсем йышăнма тытăнчё. Кандидата тăратмалли тата регистрацилеме документсем комиссие җитерсе памалли тапхăр августан 3-мёшёнчен пырё.

Депутата суйлама кандидатсене партисем сёнме пултараҗҗё, җаван пекех пулас кандидатсем хайсен кандидатурисене хайсем те сёнме ирёклё. Пёр самант кăна: депутатсен

җынсен сывлăхёшён тăрăшать

Раиса Волкова Апчарти фельдшерпа акушер пунктёнче 1991 җулхи апрельтенпе вай хурать. Җав вăхăтранпа вай Апчар, Кив Шоккан тата Хопкёпер ялёсенче пуранакансен сывлăхне пăхса тăрать, вёсене медицина тёрёслевёсене, диспансеризаци тёрёслевне явăҗтарать. Паянхи куна Раиса Волкован ответлăхёнче ку тăрăхри 280 ытла җын. Җапла анчах җурална ачасенчен пуҗласа ватă җынсем таранах – пурне те тимлэх уйăрмалла.

Нумаях пулмасть вара фельдшерпа акушер пунктён ертўсине нумай җул тўрё кăмалла ёҗленёшён Чăваш Ен Сывлăх сыхлав министерствин Тав җырёвне парса җысларёҗ.

Н. НИКОЛАЕВА.

Республикара

Уй кунё – Җёрпўре

Республикара «Уй кунё – 2020» выставка-демонстрация кăҗал июлён 15 – 16-мёшёсенче Җёрпў районёнче Чăваш ял хуҗалăх наукапа тёлчев институтён Михайловка ялё патёнчи базинче уҗа тўпе айёнче йёркелесҗё. Программăра: сёне йышши ял хуҗалăх агрегачёсемпе, акна ўйсемпе паллашасси, удобрени хывассипе тунă сăнавсене тишкересси, җавра сётелсем. Выставкара ял хуҗалăхне анăҗлă аталантарма кирлё продукцияте тата услугасемпе те анлан паллаштарёҗ.

Хамър инф.

Симёс ёҗ җи – 2020

Уяр кунпа уҗа кураҗҗё

Район администрацийён экономика тата агропромышленность комплексён аталанăвён пайёнчен пёлтернё тăрăх, июлён 14-мёшё тёлне пёрлешўллё хуҗалăхсемпе хресчен (фермер) хуҗалăхёсем нумай җул ўсёкен кураксене пётёмпе 4150 га е 80 процент җулна. Пыҗакрах лаптăк – «Ударник» хуҗалăхра (600 га).

Хуҗалăхсем планпа пăхнин 86,5 процентё чухлё е 5000 т утă типётсе хатёрленё. Янталанă апат вара ыльăх-чёрлех отраслёпе анлан ёҗслесе пыракан Суворов ячёпе хисепленекен хуҗалăхра ытларах. Вёсем җулсеренче кирпичен ытларах хатёрлеме вай-хăват җитересҗё – 700 т. «Путь Ильича» агрофирмăра вара 70 т е 7 процент сёҗ утă хатёрленё.

Хуҗалăхсем сенаж җинче те анлан ёҗслесе пыраҗҗё. Җак вăхат тёлне вёсем 11400 т е 56 процент сенаж хывса хатёрленё. Суворов ячёпе хисепленекен хуҗалăхра 3500 т сенаж хывма ёлкёрнё. Җаван пекех «Свобода» хуҗалăхра (2600 т), «Ударник» хуҗалăхра (2200 т) ёҗ калăпашё пыҗак. Җўлерех асăнна пая тăратна катартуран «Орино» хуҗалăхра тата «Путь Ильича» агрофирмăра сенаж пачах та хатёрлемени куранать.

Ильич ячёпе хисепленекен хуҗалăхра 1000 т силос хатёрлеме ёлкёрнё.

Җаван пекех хуҗалăхсенче кёрхи культура валли җёр хатёрлес ёҗсем пыраҗҗё. Җак тапхăр тёлне мёнпур формаллă хуҗалăхсем пётёмпе кёр аки валли 3028 га җёр хатёрленё. Ку лаптăк Е. Андреев ячёпе хисепленекен тата «Ударник» хуҗалăхсенче – 500-шер га. Суворов яч. хис. хуҗалăхра – 444 га, Чкалов яч. хис. хуҗалăхра – 300 га, «Орино» тата «Восток» хуҗалăхсенче ку ёҗе пурнăҗланин катартăвёсем җук.

Р. ИЛЛАРИОНОВА.

Җырăнтару – 2020

Малалла җырăнтараҗҗё

«Сёнтөрү ялавё» хаҗата малалла җырăнтараҗҗё. Пилёк уйăха җырăнмалли хак – 400 тенкё те 5 пус.

Хаҗата кирек хăш уйахран тытăнса та җырăнса илме пулать. Кун пирки почтальонсене сёҗ пёлтерёр, вёсем вара сирён пата пырсах җырăнтарёҗ.

Редакци.

В. ШАПОШНИКОВ каласнă.

Саламлатпър

Пирён хаклăран та хаклă аттепе аннене – Їён Чемеџ ялёнче пуранакан **Зоя Тимофеевна Владимир Николаевич МАРКОВСЕНЕ** пёрлешнёренпе 50 сул ситнё

ятпа – ылтăн туй ячёпе, аннене Зоя Тимофеевна суралнă кунё ячёпе ашшăн саламлатпър. Атте, анне, хаклă сыннамърсем, эсир пуррипе эфир саванатпър, сире юрататпър, сирёнпе мухтанатпър, эсир пурришён Турра тав таватпър. Малашне те эсир сывлăхлă пулър, такър сулла утса саванса пуранър.

Саламлаканёсем: Ывăлёпе кинё, 2 хёрёпе кёрүшё, мăнукёсем, кёсён мăнукё, таванёсем.

Пирён чи хаклă сыннамăра, юратнă аннене, кукамая, асаннене – Їёньял Шурча ялёнче пуранакан **Антонина Филимоновна ЛЕОНТЬЕВНА** сумлă юбилей ячёпе ашшăн саламлатпър. Хисеплё те юратнă аннемър, сана юбилей ячёпе чёренен тухакан ашă сăмахсемпе саламлатпър. Тулăх пурнăс, тулли телеџ, уйăх пек сұтă кун-сул, хурсă пек сирёп сывлăх сунатпър. Чир мённе пёлмесёр таван кил ашшине упраса нумай сул пуранмалла пултър. Пире, ачисене, юратса ўстернёшён, халё те пирёншён тёрек пулнишён тав таватпър.

Салампа: Ывăлёпе хёрёсем, кёрүшёсем, мăнукёсем.

Їёр Ыйтăвё

Килёшёве пăхăнмалла

Район администрацийё район терри-торийёнче уйрăм сынсем тата предприя-тисемпе организацисем сёрле тёллевлё усă курнине, уншăн вăхăтра тўленине тёрёслесе тăрать. Район администрацийён пурлăх тата сёр хутшăнавёсен пайён ертўси Олеся Валежникова каланă тăрăх, район администрацийён 2020 сулхи июнён 26-мёшёнчи 311 номерлё «Об осмотре зе-мельных участков на предмет соблюдения условий заключенных договоров аренды» йышăнавне тёпе хурса, арендаторсем килёшў иёркине епле пăхăннине тёрёслес тёлёшле план-график тата ырансене тух-ма ответлă ёсченсен йышне сирёплетнё.

Олеся Валежникова каланă тăрăх, пётёмпе района 88 сёр лаптăкё тёрёсле-ме палăртнă. Їак тапхър тёлне ёс ўшканё 7 сёр лаптăкне ситсе тёрёсленё, Хорнуџ тата Муркаш ял тăрăхёсен терри-торийёсене иёркене пăсна икё тёлслёх тупса палăртнă. Сведенисене Шупашкарти рай-онсем хушшинчи сұт санталăк сыхлавён прокуратурине тата ытти тёрёслев орган-не тăратнă. Ку фактсем иёркене пăхăн-маллине тепёр хут аса илтерессё.

Комисси тёрёслевёсем малалла пы-рассё, вёсене августăн 7-мёшёччен ирт-терме палăртнă.

Р. ИЛЛАРИОНОВА.

Пирён календарь

Нимёс рыцарёсене аркатнă

Июлён 15-мёшё – Рассей сар историйён паллă кунё. Сак кун 1410 султа ырас сарёсем тата унăн союзникёсем – литовецсем, чехсем тата поляксем – Грюнвальд патёнчи сарасура нимёс рыцарёсене сарса аркатнă. Смоленск полкёсем Тевтон орденён рыцарёсем тапăн-са пынине чарса лартнă, сарла майпа сарасу аналăхне татса панă. Нимёссем тата Евро-пăри унăн 22 сёршыв союзникёсем кун пек сұхатуран тек тўрленеймен.

Наци проекчё: «Їкологи»

Кранран таса шыв юхтър

Тёрёсрех каласан, кран уссан яланах шыв юхтър темелле пулё. Мёншён тесен хальхи вăхăтра шыв ыйтăвё чылай ял сыннишён чи пёлтерёшлисенчен пёри пулса тăрать. Ытларах ялсенче шыв сква-жинисемпе башнисем совет саманинче тунăскерсем, шыв пăрăхёсен системисем вуншар сул каялла алтса-чавса хунăскер-сем. Вăхăт иртнипе сёрёшнёскерсем тата-шах шăтассё, ванассё, юрăхсăра тухассё.

Їапах та «Їкологи» наци проекчёпе килёшўллён ку тёлёшпе палăрăмлă ёссем района та кăсалах пулса иртме тытăнассё. Асаннă наци проекчё шайёнче федерацин тата регионăн «Чистая вода» проекчёсене туса хатёрленё. Чăваш Рес-публикин «Модернизация и развитие сферы жилищно-коммунального хозяй-ства» патшалăх программџ, асаннă про-граммăн «Модернизация коммунальной инфраструктуры на территории Чуваш-ской Республики» хушма программы пур-нăса кёрёссё. Їавна тёпе хурса Чăваш Республикин Пуслăхён 2019 сулхи сен-тябрён 26-мёшёнчи указёпе ял сыннисене ёсмелли пахалăхлă шывпа тивёсёртерессе-не лайăхлатма 2020 султа 200 млн тенкё уйăрасси пирки каланăччё.

Район администрацийён капиталлă строительство тата общество инфра-структурине аталантарассин пайён пуранмалли сурт-йёрпе коммуналлă хушалах тата пуранмалли сурт-йёр хут-шăнавёсен секторён заведующийёпе Ольга САНДИМИРОВА палă пулнă май, указ шайёнче кăсал района туса ирттере-кен ёссемпе паллаштарма ыйтрăм.

– **Ольга Владимировна, Чăваш Рес-публикин Пуслăхён тивёсёртене вăхăт-лăх пурнăслаган Олег Николаев** июнён

Патшалăх пулăшăвё

Ял хапхисене юсаса сёнетёс

Пёлетпёр ёнтё, Чăваш Республикин Пуслăхён тивёсёрсене вăхăтлăх пур-нăслаган **Олег Николаев** пурасăвёпе тата унăн йышăнавёпе Чăваш авто-номине туса хунăранпа 100 сул ситнё ятпа республика терри-торийёнчи каш-ни яла хайне май парне тăвас тенё – 100-шер пин тенкё пама йышăннă. Ял тăрăхёсен вара унпа мёнле тёллевпе усă курасси пирки проектсем хатёрле-мелле пулнă.

Акă Їўскасси ял тăрăхён терри-торийён-че 13 ял. Район администрацийён эконо-мика тата АПК аталанăвён пайён пуслăхё Ольга Тимофеева ку ял тăрăхёнче 100 пин тенкёпе усă курасси пирки проектсе-не вăхăтра тата тёллё хатёрлени пирки

Пенсисем

Ёслекен пенсионерсен пенси ўсет

«Российская газета» тата Пенси фон-дёнчен хыпарланă тăрăх, августăн 1-мёшёнчен тытăнса ёслекен пенси-онерсен пенсине ўстерессё. Їакă вăл сулленхи процедура пулса тăрать. РФ правительствџ сўмёнчи финанс уни-верситетён проректорё **Александр Сафонов** каласа панă тăрăх, ёслекен пенсионерсен пенсине корректировка тăвассине страхланă пенсисем пирки калакан саккунра пăхса хунă. Енчен те пенсионер ёсleme пăрахмасть пулсан, унăн ёс ўсинчен пенсин страховани ыносёсене тытса пырассё. Їавна май унăн пенсине те вăхăтран вăхăта кор-ректировка тума тивёс.

Сулленхи ўсём пенсин висё балёнчен ытла пулаймасть. Иртнё сул пенси коэф-фициенчён (балён) хакё 87 тенкё те 24 пу-спа танлашнă. Апла пулсан пенси ўсёмё чи пысăкки 261 тенкё те 72 пулпа пул-тарнă. Кăсал пенси балё 93 тенкёпе тан-лашать. Їаванпа та ёслекен пенсионерăн пенсийё те чи нумайи 279 тенкё ўсме

13-мёшёнче ял старостисемпе видео-канашлу ирттернё чухне ялсенчи шыв башнисене юсассин ыйтăвне те хускат-нăччё.

– Їапла, вăл ун чухне ку ыйтăва прави-тельство шайёнчех сирёп тёрёслевре ты-тасси пирки каларё. Ёс-пуса хăвартлатма яваллисене тивёслё хушусем пачё. Апла пулсан сирёплетсех калама пулать: кăсал валли палăртнă ёссем пурнăсланассех.

– **Укса-тенкён мёнле сумми мёнле объектсем пирки сăмах пырать-ха?**

– Чăваш Республикин Министрсен Ка-бинетён 2020 сулхи июнён 17-мёшёнчи йышăнавёпе шыв парса тăмалли си-стемăсене тёрпен юсама субсиди уйăрас-син правилисене сирёплетнё. Чăваш Ен Строительство, архитектура тата пуран-малли сурт-йёрпе коммуналлă хушалах министерствин сайтёнче капиталлă юсав туса ирттерме палăртакан объектсене конкурс ирттерсе суйласа илмелли про-цедура пусланни пирки пёлтернине ыр-насартнă. Заявкăсене июлён 2-мёшёччен йышăннă.

Хамър районпа илес пулсан, конкурс тёрёслевне тăратма проектпа смета доку-ментацине 14 объект тёлёшпе туса хатёр-ленёччё. Пёр объект экспертиза тухай-марё. Апла пулин те республика конкурс суйлавне 11 объект хутшăнма тивёсрё. Республикџе конкурс суйлавне хутшăннă кун пек объектсем 264 пулчё.

Конкурс суйлавё июлён 8-мёшёнче ир-трё. Чăваш Республикин Строительство, архитектура тата пуранмалли сурт-йёрпе коммуналлă хушалах министерствџ сирё-плетнё лимитпа кăсал пурнăса кёртмел-лисем шутне республикџе 217 объект суйласа илнё. Їав тёллевпе республика

бюджетёнчен 213 млн ытла тенкё уйăрёс.

– **Хамър район тёлёшпе мён калама пултаратър? Республика конкурс суй-лавё витёр мёнле объектсем тухма пултарчёс?**

– Конкурс тёрёслевне тăратнă объект-сене тёрлё кăтартава шута илсе балл си-стемџе хакланă. Комисси 11 объектран 5-шне суйласа илнё. Вёсем пурте шыв башнисене тата артезиан скважинине тёрпен юсассџе сыхăннисем. Уйрăммăн илес пулсан, Шетмёпус ял тăрăхёнчи Кар-манкасси ялёнчи шыв башнине юсама палăртнă. Республика 708 пин тенкё уй-ăрать. Юнкă ял тăрăхёнчи Юнкă ялёнчи артезиан скважинине тата шыв башнине тёрпен юсама республика 2 млн та 698 пин тенкё уйăрса парса пулăшё. Їаван пекех Мăн Сёнтёр ял тăрăхёнчи Малтикас ялён-чи шыв башнине юсама 916 пин тенкё, Оринин ял тăрăхёнчи Сентимёр ялёнчи шыв башнине юсама 978 пин тенкё, Пик-кикасси ялёнчи шыв башнине юсама та саван чухлех уйăрёс. Пётёмёшле вара пирён район валли скважинăпа башнăсе-не юсама 6 млн та 536,8 пин тенкё уйăрёс.

– **Ольга Владимировна, уйрăммăн мён палăртса хăварас кăмал пур?**

– Пёлтерёшлё саманта асанса хăварма тивет. Тёрлёрен программăпа проект са-хал мар. Малашне те вёсем пулчё. Шывпа тивёсёртемелли ку е вăл объектра юсав ёсёсене туса ирттерме тёрлё программă-на хутшăнавте тесен вара чи малтанах объ-ект харпърлăхра пулни кирлё. Їаванпа та ял тăрăхёсен терри-торийёсенче хушасър объект пулмалла мар тесе шутлатăп.

В. ШАПОШНИКОВ
калашнă.

шухăшлă, хўмесене юсамаллисем пур. Евроштaketник туянса илемлё тимёр хўме-карта, хапха тăвасшăн. Пуслăх каласа панă тăрăх, пёр-икё ялта саван пекех беседкăсем иёркелесшён. Анатри Панкли ялёнче вара палăк патёнче хăт-лăх ёсёсене туса ирттерме шутлассё, палăк патне пымалли сула тротуар пли-ти сарасшăн.

Анатолий Кузьмин палăртнă тăрăх, республика Пуслăхён тивёсёрсене вăхăтлăх пурнăслаган Олег Никола-евăн йышăнавёпе ялсене патшалăх пулăшăвёпе тивёсёртни вёсене татах та илёртўллёрех те хăтлăрах тума май парё.

В. ШАПОШНИКОВ.

вестици тупăшёнчен иёркеленет. Ўсём патшалăх пенсисене хушса финанслас-син программине хутшăнакансене, укса суммине пухăнакан пенсџе мар, сроклă пенси тўлевёпе илекенсене пырса тивет. Кун пек пенсџе 32 пин сын илсе тăрать. Августран вёсен пенси ўсёмё 7,99 про-цент пулать.

Пухăнакан пенсин вăтам виџи уйăхне 956 тенкёпе танлашать, срока паракан пенси тўлевё – уйăхне 1705 тенкёпе. Икё йышши пенси тўлевне те хёраpăм 55 сул, арсын 60 сул тултарсан е срокран мала-рах пенсџе тухма право пур чухне пама тытăнассё.

Енчен те пухăнакан пенси виџи пётёмёшле пенси калăпăшён 5 про-центёнчен пёчёкрех пулсан, ку укса-тен-ке сын пенсџе тухнă чухне пёр хут парса тўлесе татассё. РФ Ёс министерствин даннăйёсемпе килёшўллён, пенсџе ту-хакансен 98,7 проценчё пухăнакан пенси тўлевён укџи-тенкине паян шăпах сарла майпа илет.

Пуҗарулаҳ бюджетчә

Турикассисем ял хәтләхәшән тәрәшаҗсә

Мән Сәнтәр ял тәрәхәнчи Турикасси – пысәках мар ял. Җак ял старости Владимир Ильдуков (сән үкерчәкрә) каланә тәрәх, пәтәмпе унта 43 кил, вәл шутран 9-шә – куллен пурәнманни. Җынсем пәр-пәринпе киләштерәҗсә, малашлаха пәхәҗсә, җавәнпа та сүлсәрен пысәк әҗсем тума пултараҗсә.

Ялта иртнә сүл халәхран 222 пин тенкә укҗа пухса 700 метр тәршшә шыв пәрәхә улаштарнә, килрен шыв кәртнә. Җак әҗ

хыҗсән урамра пылчәкланма пуҗланәран пәр шухәшлән пулса җынсем җак ялта унчә асфальт сарнә сула юсаса җәнетме шухәш тытнә. Староста каланә тәрәх, шыв пәрәхәсене иртнә сүл юсани питех те тәрәс пулнә.

Халә ялта 670 метр тәршшә, 3 метр сарлакаш сула юсас әҗ вәҗленсе пырать. Әҗпе тәпләнрех паллашма иртнә эрнере ыраңа җитсе килтәм. Әна пуҗарулаҳ бюджетчә уса курса пурнәҗлаҗсә. Подрядчик – «Стройтрест-21» чикәллә явапләхлә общество. Киләшү тәрәх әҗе июлән 15-мөшә валли вәҗлемелле. Упкелеме сәлтав сук, әҗ чән та кал-кал пырать.

– Турикассисене такәр сула вәхәтра туса парас тесе иртен пуҗласа каҗчен әҗлетпәр. Техника җителәклә, икә тракторпа икә автомашина. Җыннисем кәмәллә, әҗ епле пынипе кәсәкланәҗсә, пире пулашма хирәҗ мар, – пәлтерет хәйән шухәшне кунти әҗе йәркелесе пыракан Григорий Александров прораб.

Мән Сәнтәр ял тәрәхән пуҗлаҳә Наталья Мареева каланә тәрәх, контрактән пәтәмәшле хакә – 1086960 тенкә, вәл шутра халәхран 108 пин те 696 тенкә пухнә, ыраңти бюджетран 326 пин те 88 тенкә уйрнә, ытти пайә – 652 пин те 176 тенкә – республика бюджетәнчен.

Вак чул сарнә сүл, паллах, лайәх, асфальт ванчәкәпе сарса тикәслесен сүреме татах та мелләрех. Җапла хәтләх җине пысәк тимләх уйәракан турикассисем сула тәплән туса пәтерес тенә, җиелтен тикәслема 100 тонна асфальт ванчәкә туянма калаҗса татәллә. Әна күрсе килме

пуҗланә әнтә, әҗ пурнәҗлакан сарса пама киләшнә.

Ялән малашлаҳә сүнмен-ха, ял аталанать, пурәнәт. Халә тата Чаваш Ен Пуҗлаҳән тивәҗсәсене вәхәтләх пурнәҗлакан Олег Николаев йышәнәвәпе ялсене 100-шер пин тенкә укҗа парса хавхалан-тараҗсә. Ыттисем пекех, турикассисем те республика шайәнче ялсене җапла тимләх уйәрнәшән, ялсене аталантарма май туса панәшән, хушма хуҗаләх тытакансене пулашнәшән пите хәпәртеҗсә. Староста каланә тәрәх, 100 пин тенкәпе мәнле уса курасси пирки җынсемпе пухәнса калаҗнә әнтә. Турикассисем унпа ял хапхи тавасшән, электросүтә оборудованине җәнетәсшән. Әпә әнланнә тәрәх, Турикасси ялән хәтләхә В. Ильдуков староста йәркелесе пынинчен чылай килет.

Владимир Ивановича җынсемпе әҗслема киләшни кураңат. Вәл пиләк сүл хушши ыраңти депутат пулнә, халә тәххәрмәш сүл староста әҗне пурнәҗлат. Халәх тата ыраңти администраци сәнет пулсан, шанәҗа түрре кәлармаллине лайәх әнланат вәл. Җынсем ыйтаҗсә пулсан, вәсем унра ыраңти пурнәҗ хәтләхәшән тәрәшакана кураҗсә.

– Ялти җынсен йышә пысәк мар пулсан та, әҗсене пәрлема тума тәрәшатпәр. Ятран уйрәммән асәнмәп, пурте тәрәшуллә, ял җыннисене пәрле киләштерсе әҗленәшән тав таватәп, – тесе калаҗава вәҗлерә ял старости.

Р. ИЛЛАРИОНОВА
сән үкерчәкә.

Асәрханулаҳ

Шывра сакәр җын путса вилнә

Җанталәк шәрәх тәнине кура шыв хәррине җынсем ытларах туртәннине курапәр. Шыва кәрәкен нумайланнипе танах шывра путса вилекен те йышланчә. Муркаш район администрацийән ятарлә программәсен пайәнчен пәлтернә тәрәх, җак шыва кәмелли тапхәрта район территорияәнче 8 җын путса вилнине регистрациленә.

Июнән 7-мөшәнче ир-ирех Кәпас плотининче пула тытакан җамрәк арҗыннан пурнәҗә татәллә. Каярах җав кунхинех, җав плотинарах тата тепәр җамрәк җын путса вилнә. Әна куракансем пулнә, анчах та сәлма май килмен.

Июлән 7-мөшәнче, вәхәт каҗ еннелле сулаңсан, Мән Шетмә шывәнче пәр җамрәкән кун-сүлә татәллә. Куракансем каланә тәрәх, вәл плотина патәнчи труба җине улаҳнә та шыва сикнә, җиеле тек тухайман. Җав кунхине кәнтәр вәхәчә иртсен Муркаш ялә җывәхәнчи уйри пәвере арҗын путса вилнә, виллине тепәр кунхине тупнә. Куракансем каланә тәрәх, утә җинче әҗленә хыҗсән җынсем шыв хәрринче каннә, пәри – путни – унта пәччене җавәнпа юлнә пулнә.

Июлән 9-мөшәнче кәнтәр вәхәчә иртсен Мән Сәнтәр ял тәрәхәнчи Шупуҗ ялә җывәхәнчи плотинара җамрәках мар җын путса вилнә.

Июлән 10-мөшәнче, вәхәт каҗ еннелле сулаңсан, Шупашкар хулинче пурәнәкан арҗын Анаткас Хачәк ялә җывәхәнчи шывра

путнә, виллине тепәр кунхине тупнә.

Июлән 11-мөшәнче, каҗхи сакәр сехет иртсен, Шупашкар хулинче пурәнәкан пәр арҗын Ильинка ялә җывәхәнче Атәлта путса вилнә.

Июлән 12-мөшәнче Ярославка яләнче пурәнәкан җамрәк җын ял җывәхәнчи пәвере путса вилнә. Ирхине вәл шашлык җиме кайнә, кәнтәр вәхәчә иртсен вара унпа телефонпа калаҗма май килмен. Кампа канни паллә мар, унән тумәсене җыран хәрринче тупнә.

Пәтәмәшле илсен, ытларах факчә эрех әҗнипе җыхәннә. Әҗмен җыннан та шывра пите асәрханулла пулмалла, әҗнә җыннан вара шыва кәрәсси пирки пачах та шухәшламалла мар. Ун пек чухне кәлетке җәмҗелет, сәмәлттайлаҳ үсет, харпәр хәйне җирәпләхре тытасси чакать, җитменнине сан-сүрәм тарлә пулма пултарат. Кәлеткене уҗалтарас тесе тарлә шәм-шакпа шыва кәни пысәк хәрушләхпа җыхәннә, шәнәр туртса лартат. Әҗнә җыннан тинәс те чәркуҗси таран тесе ахальтен каламан. Сүлерех асәннә фактсем кашни сынна шухәшлаттармалла. Җавән пекех пәччен шыва кәме кайни те хәрушләхпа җыхәнма пултарассине пәлсе тәмалла. Ушкәнпа, лайәх пәлнә җынсемпе тата лайәх пәлнә ыраңта кәна шыва кәмелле.

Р. ИЛЛАРИОНОВА.

Сывләх

Үтән усал шыҗси

Сүлла төрлә ырләх нумай пулин те, ультрафиолет пайәркисем лекнәрен җыннан үчә җинче тәксәм пәнчәсем (меланома) тухма пултараҗсә.

Тур паллисәр җын сук та пулә, анчах та тепәр чухне җак пәнчәсем усал шыҗса куҗма пултараҗсә. Үтән усал шыҗси агрессивлә шыҗа шутланат. Вәл ытларах чухне җын 30 – 50 сүлсенче чухне пуҗланат, уйрәмах хәрарәмсен. Асларах сүлсенчи хәрарәмсемпе арҗынсен җак усал шыҗа пуҗланассин хәрушләхә пәр пекрех.

Тур палли улшәнма тытәнсанах унән витәмә ытти орган җине сарәлма пуҗлат. Җавәнпа та җак усал шыҗа чирне пула нумай җын виллине паләртнә. Апла пулсан тур паллисене тәрәслесех тәмалла. Улшәнусене асәрхасан җийәнчех сиплев пуҗлани сывлә-

ха, пурнәҗа упраса хәварма май парат.

Ультрафиолет пайәркисем усал шыҗа пуҗаракан витәмлә фактор пуллине специалистсем җирәплетсе панә әнтә. Ача чухне хәвелле темиҗе хутчен үт пиҗсе кайнә пулсан, каярах җакә усал шыҗа чирә пуҗланас хәрушләха үстерет. Җавәнпа ачаранах хәвелтен хүтәленессине йәлана кәртсе пымалла.

Чаваш Республикнче үтән усал шыҗа чирәпе чирлекенсем нумайланса пыраҗсә. Халхы вәхәтра 3370 ытла җын җак чирпе учетра тарат.

Хәвел җинче тәрәс хәртәнмелле. Хәвелтен хүтәлекен кремсемпе уса курмалла. Пляжра пулсан та 10 – 11 сехетсенче тата 17 сехет хыҗсән җәс хәвел айәнче ыртмалла. Ытти чухне хәвелтен хүтәленме шлепке, вәрәм җанәллә

кәпе тата шәлавар тәхәнмаллине асра тытмалла. Паллах җак си-пуҗ паха тата үте сывлаттаракан пусмаран сәлени пулмалла.

Тур паллине сусәртасран асәрханмалла. Үт җинче тухса тәраканнисем пулсан, җемсе поролон мунчалала уса курәр, тур палли җинче үсекен сүҗе ан кәкләр, хачәпа кәна касса иләр.

Тур палли формипе, тәсәпе улшәннине куртәр пулсан, вәл кәсәтме тытәнсан е унран юн тухрә пулсан, түрех врач патне каймалла. Тур палли тавра хәрелсе тәма тытәнни те, үт җинче унчәнен пулман пәнчә таврашә тухни те больницәна каймаллине пәлтерәҗсә.

Е. ГАВРИЛОВА,
республикари онкологи диспансерән врачә.

Килти кайәк-кәшәк

Кәркка пирки ансаттән

Җитес вәхәтра килти хушма хуҗаләхра усрама кәркка туянас шут пур. Җавәнпа вәсене пәхассипе, тәрантарассипе кәсәкланатәп. Лайәх пәхсан мән вәхәтра үссе җитәҗсә вәсем?

Кәркка – пирән тәрәхра пурәнәкан тата килти хушма хуҗаләхра усрама меллә кайәк. Унпа туслашас текенсен малтанах җакна пәлмелле: кәрккана сүтә та типә вите кирлә. Витәр сүл вәрекән сәрте вәсем хавәрт чирләҗсә, вәсен аталану йәрки пәсәлат. Җакә уйрәмах кәркка чәпписемшән хәрушә. Вәсене усракан кәтәсре сивә те нүрә пулсан, чәппсем ушкәнәпех хавәрт вилме пултараҗсә. Сүллахи вәхәтра кәркка чәпписене тытакан витере 20 градуса җывәх әшә пулни лайәх.

Кәркка – уса сывләша кәмәлпакан кайәк. Җавәнпа кил хуҗин асәннә кайәксене тәтәшх уҗалтарма кәлармалла.

Тәп ыйту: мән җиет-ха кәркка тата әна мән чухлә апатлантармалла?

Килти хушма хуҗаләхра кәркка әрчәтекенән җак кайәксене кунне виҗә хутчен апатлантарас йәркене пәсма юрмасть. Чәппсем лайәх та җирәп үсчәр тәсен вәсене ытларах беләклә тата витаминлә апат пама тәрәшмалла. Беләклә апат шутне тәпәрчә, турәх, җамарта, пула, таварланә килька, авәртнә пәрҗа, фасоль кәрәҗсә. Вәсенчен ытларахәшә, әнлантәр пулә, килти хушма хуҗаләхра әне тытаканән алә айәнчех җителәклә пур.

Үсен-тәран енчен илсен кәркка чәпписем симәс купәста, люцерна, вәлтәрен, мәян, кәшман сүлси юратса җиәҗсә. Апатланәва симәс сухан кәртни кәркка чәпписене пыршәләх чирәпе чирләсрен сыхлат. Вәл уйрәмах чәппсем туяннә хыҗсән малтанхи вәхәтра пәлтерәшлә. Җакна та ан манәр: кәркка чәпписене йывәс валашкаран кәна җитерме тәрәшмалла. Малтанхи вәхәтра вәсене авәртнә кукурус (10 пай), пәрҗа (30 пай), тула (60 пай), пәсәрнә җамарта, тәпәрчә хутәштарса пани ыраңлә апат шутланат.

Пирвайхи вунә кунта чәппсене кашни 3 сехетре апатлантармалла. Пәр уйәха җитнә сәре – кунне 4 – 5 хут. Чәппсем патәнче уйрәм валашкара яланах шултра хайәр е вак чул тытмалла. Пәтрәтса панине виҗсәмәш эрнәрен пама юрат. 4 – 5 уйәх иртсен кәрккасене авәртнә тырә пама пуҗламалла. Вәсем тула, кукурус, урпа юратаҗсә. Унсәр пуҗне хәяр тата арпус кәмәлләҗсә. Кабачокпа кавәна тата кәшмана та тиркемәҗсә. Симәс курәк җителәклех җиәҗсә, төрлә хурт-кәпшанкәпа тәранаҗсә.

Пәсәрнә сәр улминне тула е кукурус хывәхәпе хутәштарса парсан аван. Җапах та сәр улминне үсерехпе сәс памалла.

Кәркка чәпписем умәнче яланах таса шыв тытмаллине те кил хуҗисен манмалл сук.

Технологие пәхәнса йәркеллә пәхсан, 5 уйәхри кәркка 4 – 4,5 килограмм виҗене җитмелле.

В. ИЛЫН,
выләх тухтәрә.

Сул-йёр синчи хярушсәрләх

Усёр водитель хярушләх пирки шутламасть

Усёрле руль умне ларса транспорт хатерёпе сула тухакансем валли сак-кунпа сирёп наказани пәхса хунә: пысак штраф тата транспорт хатерёпе сүре-мелли правәран хатарасси.

Апла пулин те кәсәлхи пәрремеш сур султа Патшаләх автоинспекцийән сотрудиңсәм Муркаш район территорияенчә пурё 48 усёр водителе тытса чарнә. Вёсенчен 9-шә – сәк йёркене унччен те пәснисем. Сәпла вара тытса чарнә водительсен ответләх шайә пите пёчәккине калама пулат. Штраф түлеттерни хәратмасть пулсан та, вёсем хәйсене пула юнашар сын пурнәсәне хярушләх умне кәларса таратасә, сул синче инкәк тухма пултарасса пачах та шутламасть.

Хальхи вәхәтра автомобильне усёрле сула тухнәшән водителе 1,5 – 2 сул таран транспортпа сүрес правәран хатарасә, кунсәр пүсәне аңа 30 пин тенкә штраф кетет. Йёркене сәпла майпа тепёр хут пәснәшән – 3 суллаха водитель прависёр тарса юлма тата 50 пин тенкә штраф түлеме тивет.

Конкурс

Ватти те, вётти те хутшәнчә

Москакасинчи Культура сүрчә «Выля, хуткупәс, яңара, такмак!» фести-валь-конкурса кәсәлхипе виссәмеш хут ирттерчә.

Пәрремеш хут иртнә конкурса райнти 11 сын хутшәннә пулсан, инкәмеш конкурса районсен хушшинчи шая «үстертёмёр». Унта Муркаш, Етёрне тата Сентёрварри районсәнчи конкурсантсем әмәртнәчә.

Кәсәлхи конкурса, вәл регионсен шайне хәпарчә пулин те, онлайн мелпе ирттерме тиврә. Апрельән 23 – майән 23-мёсәсенче иртнә конкурса пурё 65 хутшәнакан пулчә: хуткупәсәсем, такмакәсем, уйрам юрлакансем, ансамбльсем. Ватти те, вётти те хутшәнчә: чи кәсән хутшәнакан 9 султа, чи аслә хутшәнакан 81 султа пулчә. Йыхрава Ульяновск, Новосибирск обласәсенче пурәнакансем те йышәнчә, таван республикари чылай райнти сын хутшәнчә.

Конкурса ирттерме «Шушәм» юрәпа ташә халәх ансамблән ертүсисем Радимир Семенов тата Дарья Чермакова, савән пекех ансамблән балетмейстрәсем Сергей Николаевла Ирина Петрова нумай пулашрәс. Регионсен шайнчи конкурса аңәсәлә ирттерме райнти Культура сүрчәсен централизацияленә тытәмән директорә Игорь Смирнов та пулашу күчә.

Пысак йышпа иртнә конкурса хакласа төрлә номинацири, төрлә сул усәмәнчи сәнтерүсәсемпе лауреатсене паләртрәмәр.

Г. ГОЛУБЕВА,

Чәваш Республикин культуран тава тивәслә ёсчәне.

Усәллә канаш-сәну

• Хальхи вәхәтра чылай ёсре скотчпа усә куратпәр. Ун вёсәне шырамалла ан пултәр те-сен кашни касмассерен скрепка сыпәстарса пымалла.

• Чечек сыххи вазәра ытларах тәтәр тесен унти шыва темисә тумлам шура эрех (водка) тата 1 чей кашәкә сахәр хушмалла.

• Шәлавар электризацияленет пулсан унән кашни пёссин сёвә йёрә сине шал енчен бу-лавка тыттармалла.

• Пусма татәкәсенчен сәленә салфеткәсене хут алшәллин рулонәнчен юлнә цилиндр сине чөркемелле. Салфеткәсем яп-яка тарасә.

• Шәрах чухне пүлёмре вентиляторпа усә куратпәр. Вентилятор ашне темисә нүрә салфетка ырнастарсан вәл саврәннәсемән сывләша ыра шәршә сарәлат.

• Пылак кукаль пичә сине сахәр пудрине эрешлә салфетка е чәнтёр хурса сапәр – эреш кукаль сине «пичетленет».

Прогноз погоды

По данным сайта rp5.ru

	Среда				Четверг				Пятница				Суббота			
Местное время	03	09	15	21	03	09	15	21	03	09	15	21	03	09	15	21
Облачность %																
Явления погоды																
Температура	+24	+26	+29	+22	+18	+23	+24	+19	+16	+21	+23	+18	+18	+21	+23	+18
Давление	740	741	742	742	743	743	743	743	743	743	744	745	745	746	746	746
Ветер	4	5	7	3	3	5	6	3	3	6	5	3	2	4	4	3

Муркаш районнчи «Сәнтерү ялавә» хаһат

УЧРЕДИТЕЛЬСЕМ: Чәваш Республикин Цифра аталанәвәпе информаци политикин тата массәллә комму-никацион министрствы.
ЧР Цифра аталанәвәпе информаци поли-тикин тата массәллә коммуникацион мини-стерствин «Муркаш районн «Сәнтерү ялавә» хаһат редакцийә» Чәваш Республикин хай тытәмлә учрежденийә.

Тәп редактор А.И. ТИХОНОВ.

Редакция издатель адресә: 429530, Чәваш Республикы, Муркаш ялә, Мир урамә, 9А сурт. Телефонсем: тәп редактор – 62-1-36, бухгалтери – 62-1-35, пайсем: общество пурнәс пайә – 62-2-82, экономика тата социаллә пурнәс пайәсем – 62-1-38. Факс: 62-1-36. E-mail: smi24@cap.ru, smi24-1@cap.ru, redaction_morgau@mail.ru

Сыхәнү, информаци технологийәсен тата массәллә коммуника сферине пәхса таракан Федераллә службән Чәваш Республикпе – Чәваш Енпә ёслекен управленийә 2012 сулхи юпа уйәхән 11-мёшәнче ПИ ТУ 21-00249 № регистрационә.

ПРОДАЕМ: ПИЛОМА-ТЕРИАЛЫ, ВАГОНКУ, ШПУНТ, БЛОКХАУС.
Тел. 8-906-130-30-00. 7-10.

ПРОДАЮ: ПЕСОК, ОПГС (ГРАВМАССА), ПГС, ЩЕБЕНЬ, КЕРАМЗИТ и другое. ДОСТАВКА из с. МОРГАУШИ от 1 до 15 тонн. НЕ-ДОРОГО. Тел. 8-927-862-42-44. 2-10.

«ОТДЕЛОЧНИК» СТРОИТЕЛЬНЫЕ МАТЕРИАЛЫ
ЦЕМЕНТ М-500 - 250 руб.
ПРОФНАСТИЛ
ПО РАЗМЕРАМ ЗАКАЗЧИКА,
2 метровый - 502 руб.,
УТЕПЛИТЕЛЬ - 400 РУБ.
САЙДИНГ - 135 РУБ.
ФАНЕРА, ОСП - 485 РУБ.
Тел. 8-961-348-66-36,
8-903-322-59-69. 8-10.

ОКНА, ДВЕРИ.
Гарантия. Качество.
НЕДОРОГО. Скидки.
Тел. 8-987-579-25-33. 7-10.

ПРОДАЕМ В МОРГАУШАХ
песок, гравмассу,
щебень, бой кирпича,
грунт, асфальтную крошку.
Доставка. Скидки.
Тел. 8-952-758-82-84. 5-10.

НАТЯЖНЫЕ ПОТОЛКИ от 150 руб!!!
Тел. 8-909-300-33-66. 50-97.

ЭЛЕКТРОПАСТУХИ по снижен-ным ценам. ООО «Агро-Сфера».
Тел. 8-987-678-54-59,
8-937-390-37-72. 8-15.

Кивелнә ЭЛЕКТРОПРОВОДКА – пушар хярушләхә! Кил-сүр-три электропроводкәна, счет-чика улаштаратпәр.
Тел. 8-937-015-35-40. 4-10.

ОКНА, ДВЕРИ.
Тел. 8-962-599-65-62. 2-10.

РАБОТА / ЁС

В Моргаушское райпо требуется водитель на автофургон Мерседес. Обращаться: с. Моргауши, ул. 50 лет Октября, 6, Моргаушское рай-по. Тел. 62-2-88, 8-937-379-18-08.

Требуется комбайнер на «Ени-сей-1200» (собеседование), про-дается сено в тюках. Тел. 8-927-996-12-42, Сергей.

Объявления

Продаем пиломатериалы обрезные, кровельные 25 мм, половые 50 мм, брус любого размера; шпунто-ванные доски, вагонку; цемент, кирпич. Доставка. Тел. 8-903-346-40-58, 8-927-996-16-52. 17-20.

Продаем: доски 25-50 мм (обрезные, необрез-ные), брус любого сечения, жерди, подтоварник. Срубы на заказ. Цена договорная. Доставка по райо-ну бесплатно. Тел. 8-927-667-28-32, 8-919-679-18-11. 9-10.

ПРОДАЮ ГРАВМАССУ, ПЕСОК, ЩЕБЕНЬ.
Доставка. Недорого. Тел. 8-905-199-69-33. 4-10.

Все виды строительных работ от подрядчика: дома, бани, гаражи, фундамент, забор, кирпичная клад-ка, кровля любой сложности. Проект, смета – в подарок. Работаем: с материнским капиталом, сельской ипотекой. Рассрочка, кредит. Продаем бетон, профнастил, цемент и т.д. Тел. 8-937-397-08-71, 8-937-940-80-55. 10-10.

ЗАБОРЫ ИЗ СЕТКИ-РАБИЦЫ, СВАРНОЙ СЕТКИ, ПРОФНАСТИЛА, ЕВРОШТАКЕТНИКА. ВОРОТА, КАЛИТ-КИ, НАВЕСЫ, КОЗЫРЬКИ. БЛАГОУСТРОЙСТВО ЗАБРО-ШЕННЫХ УЧАСТКОВ. ПЕНСИОНЕРАМ – СКИДКИ. Тел. 8-937-942-87-85. 12-20.

Продаю: песок, щебень, гравмассу, бой кирпича. Доставка. Тел. 8-919-650-96-68. 5-12.

Продаю чернозем, торф, асфальтную крош-ку, щебень, гравмассу, песок, бой кирпи-ча и бетона, вывоз строительного мусо-ра. Тел. 8-917-676-93-79, 8-961-347-25-47. 7-10.

Песок, щебень, гравмасса, бой кир-пича, асфальтная крошка. Доставка. Тел. 8-927-857-21-33, 8-937-393-37-07. 28-64.

Продаю навоз, песок, гравмассу с доставкой. Не-дорого. Тел. 8-905-027-37-65. Леонид. 8-12.

Продаю навоз, чернозем, торф, песок, гравмас-су, грунт, гравий, щебень, бой кирпича. Доставка. Недорого. Тел. 8-905-198-63-88. Димитрий. 20-25.

ПРОДАЮ: ГРАВМАССУ, БОЙ КИРПИЧА, ПЕСОК, ЩЕ-БЕНЬ. Доставка. Недорого. Тел. 8-905-028-22-25. 8-10.

Песок, гравмасса от 100 кг. Доставка. Тел. 8-929-674-97-57, 8-919-669-01-71. 4-10.

ВСЕ ВИДЫ СТРОИТЕЛЬНЫХ РАБОТ. Дома и бани под ключ, кровля любой сложности. Вну-тренняя и внешняя отделка, отделка домов сайдингом. Смета бесплатно. Рассрочка. Кре-дит. Тел. 8-927-992-32-42, 8-987-670-56-78. 2-10.

Продаю кур, гусят, утят, мулардов, бройлеров, индюков. Доставка. Тел. 8-909-300-08-18. 10-10.

Бройлер, хур, кәвакал, мулард, кәркакачәпписенесутат-пәр. Нумай илекенсене ләсәсх паратпәр. Килтен те илме пулат. Тел. 8-906-130-82-51, 8-937-395-16-03. Оля. 4-10.

Продаю козу с козлятами. Тел. 8-917-671-75-83.

Копаем, очищаем пруды, пожарные водоемы гусенич-ным экскаватором. Тел. 8-909-301-64-13.

Пёр уйәхран иртнә тына пәру сутатәп. Тел. 8-927-864-28-45.

Икә ёне сутатпәр. Тел. 8-905-199-77-76, 8-903-476-25-84.

Продаю бревенчатый пятистенный дом (6м х 10м) с надворными постройками в д. Хорной. В доме электри-чество, газ, вода. Земля 42 сот. Тел. 8-905-376-95-99. 1-3.

Е. Андреев ячәпе хисепленекен хуһаләх ёсчәненсәм хуһаләхра нумай сул ёсләнә
Виталий Илларионович ПРОКОПЬЕВ
вилсе кайнә пирки унән сәмйипе тата тәванәсемпе пёрле тарәннән хурланни синчен пёлтересчә.

Отаркәри «Малыш» ача сачән коллективә кунта ра-бочире ёслекен
Виталий Валентинович МАКСИМОВ
вилсе кайнә пирки унән сәмйипе тата сывәх тәванәсем-пе пёрле чәререн хурланнине пёлтерет.

Каләпәшә 1 пичет листи.
Ал сыравәсене рецен-зилемесчә, каялла тавәрса памащә, 2 страницәран пысә-краххисене йышәнмәщә.
Рекламәпа пёлтерүсен чәнләхәшән вёсене паракан-сем яваплә.
Р – реклама материалә.

ИЗДАНИ ИНДЕКСЕ: П2851.
Хасат юнкунсерен тата шәмат-кунсерен тухать.
Номер дежурнайә Н.Н. Николаева.
Пичете панә 14.07.2020 с.
Пичете памалли вәхәт: графика – 16 сех. 20 мин., чәннипе – 16 сех. 20 мин.
Заказ Тираж 4222.